

Familien Rantanen var en rigtig storby-familie, som boede på femte sal i Stockholm og kørte byen rundt med tunnelbanen. Børnene, Isadora og Ingo, elskede at køre med tunnelbane. Men mor Ritva og far Roger tænkte tit på, hvordan det ville være at leve et helt andet liv. Uden forurening, myldretid og bilkøer. Måske ville fuglekvidder, marker og brølende køer være sjovere. Og bedre for børnene.

En dag så Roger en annonce i avisen. Et hotel var til salg. Og ikke et hvilket som helst hotel. Den Gyldne Urfugl hed det, og Roger genkendte det straks. Han havde boet der mange gange på sine rejser gennem Sverige som støvsugersælger. Selvom han nu plejede at kalde det Hotel Krølle på Halen. Det passede ligesom bedre til stedet, syntes han.

Roger tænkte over det i nogle sekunder, inden han ringede. Måske burde han have tænkt lidt længere, men så havde der ikke været nogen historie.

Første kapitel

**Hvori det viser sig, at hår ikke bør støvsuges,
og at hotellet trænger til at blive sat i stand.**

Hotel Krølle på Halen var nærmest blevet invaderet! Fire biler fulde af gæster var ankommet til hotellet, da en mand havde inviteret hele sin familie til at fejre sin 60-års fødselsdag.

Desværre var manden lidt af et brokkehoved, som klagede over alt muligt. Allerede efter en lille smule ballade havde Ingo fået en ordentlig omgang skældud af manden. Han havde gjort Roger i rigtigt dårligt humør ved at brokke sig over maden, servicen og sengene. Og Ritva, der jo var den, som havde lavet maden, virkede heller ikke til at synes om brokkehovedet. Men da familien spiste frokost i køkkenet, sagde hun meget bestemt, at alle skulle være venlige, ligegyldigt hvad manden sagde.

”Men man kan jo undre sig over, hvad sådan nogle typer laver her,” mumlede Roger. ”Ingen stil, ingen smag, ingen dannelse.”

”De bor her,” sagde Ritva. ”Og betaler for det. Det her er nemlig et hotel. Ikke sandt?”

Det svarede Roger ikke på. Men han styrede sig – indtil eftermiddagskaffen, hvor brokkehovedet begyndte at klage over, at der var støv på værelset. Så kunne Roger ikke tie stille mere. Han holdt et helt foredrag om, hvor grundigt han havde støvsuget værelset. Og så fandt han sin specielle støvsuger frem, som er verdens bedste til at støvsuge hjørner.

Og Ingo ville jo bare hjælpe sin far. Så da Roger ophidset viftede med støvsugeren, tændte Ingo for den, så manden kunne se, hvor fint den sugede. Og så skete det: Mandens hår fløj af! Håret løftede sig simpelthen fra hovedet og blev suget ind i støvsugeren. Ingo kunne ikke lade være med at grine, det så helt vildt sjovt ud.

Manden syntes overhovedet ikke, det var sjovt.

Nogle timer senere smilede Ingo stadig. Han lå på maven under køkkenbordet, hvor han havde tegnet en rigtig sjov tegning. Nu skulle han bare farvelægge den, og så var den færdig.

”Kan du gætte, hvad jeg har tegnet, far?”

Roger løftede op i dugen og kiggede ind under bordet.

”Flot, Ingo!” sagde han uden at se på tegningen.
”Du skal nok blive en rigtig lille kunstner, hvis du bare bliver ved med at øve. Endnu en i rækken af genier i vores talentfulde land!”

Ritva fnøs.

”Herre Jumala, nu taler du i dis igen.”

”Mener du i tåger, min skat? Har du ikke hørt om Carl Larsson og alle de andre kunstmalere? Der findes faktisk andet end rally og skihop og armlægning, der er vigtigt i livet. Som for eksempel kultur.”

”Tror du da ikke, at Finland har kultur?”

Ritva lød pludselig rigtig vred, så Ingo gjorde et hurtigt forsøg på at redde sin far og få hende til at tænke på noget andet.

”Mor, kan du se, hvad det her er?”

Ritva løftede nu også op i dugen – og begyndte straks at grine.

”Et kunstværk, der forestiller en tumpe,” sagde hun. ”Meget flot, Ingo. Det er, hvad jeg kalder kunst.”

Nu løftede Roger igen op i dugen. Og denne gang kiggede han på tegningen.

”Du har tegnet den forkerte støvsuger,” mumlede han. ”Jeg brugte faktisk en Elektroflax Corner Master.”

Ingo var ligeglad med, hvilken støvsuger hans far havde brugt. Han havde tegnet brokkehovedets hår, lige da det fløj af og blev suget ind i støvsugeren. Ingo var meget tilfreds med sin tegning.

Det var selvfølgelig ikke mandens rigtige hår.

På hovedet havde han noget, der hedder en toupé, snydehår, og han ville ikke have, at nogen skulle vide det. Men da håret røg ind i støvsugeren, og han stod der helt skaldet, var det ret svært at holde hemmeligt.

Manden og hele hans familie havde straks pakket deres kufferter og forladt hotellet. Og Ritva syntes ikke, det var genialt, at Roger skræmte gæsterne væk. Hun var begyndt at tælle højt og længe på finsk, sådan som hun plejede, når hun skulle falde ned igen. Og så havde hun fortalt Roger, at det fremover var lige meget, hvad gæsterne ikke havde. Stil, klasse, god opførsel – hvad end det var, så skulle Roger være høflig over for dem.

”Og det gælder også dig!”

Ritva så på Ingo med et blik, der plejede at få ham til at tænke efter både en og to gange, inden han gjorde næste dumhed.

”Okay,” sagde Ingo.

Nu stirrede Ritva stift på Roger.

”Ikke skælde ud på dem, ikke fnyse ad dem, ikke true dem og ikke støvsuge dem i håret eller andre steder.”

”Forstået,” sagde Roger. ”Jeg skal gøre mig umage.”

”Ja, det skal du,” sagde Ritva.

”Men så skal stedet her også have en omgang.”

”Hvad mener du?”

”Det er lige meget, hvor meget jeg støvsuger, hvis malingen skaller af!”

”Hvad taler du om?”

Roger svarede ikke. I stedet tog han Ritva med på en rundtur på deres hotel. Ingo fulgte efter,

og det var underligt, for hverken han eller Ritva havde set det, som Roger nu viste dem. I loftet og på væggene, overalt var malingen skallet af.

”Du har ret,” sagde Ritva til sidst. ”Det er bare at smøge ærmerne ned og gå i gang.”

”Op,” sagde Roger. ”Men vi smøger ikke selv ærmerne op, det kan vi ikke nå, hvis vi også skal passe hotellet. Vi får fat på nogle proffer, rigtige håndværkere, som klarer det hele. Og når vi får shinet hotellet op, så får vi også nogle gæster med lidt mere stil.”

”Det klarer jeg,” sagde Ritva.

”Bare ikke Matti,” sagde Roger hurtigt.

”Jeg klarer det.”

”Ikke Matti.”

”Hvem er Matti?” spurgte Ingo.

Matti var Ritvas bror, fik Ingo at vide. Og når han tænkte efter, kunne han faktisk huske ham. Ritva plejede at tale i telefon med ham. Længe. På finsk. Dengang, da familien stadig boede i Stockholm, var han kommet på besøg, og da bandede Ritva også en hel del. Men det var længe siden.

Nu var Matti flyttet til Sverige og havde startet eget firma. Og han havde gang i noget med at male

og reparere. Ritva syntes, at han skulle have en chance. Hun havde faktisk besluttet sig.

”Men hvis han ikke gør sig umage, så ryger han selvfølgelig ud,” sagde hun.

”Ikke Matti,” sagde Roger en sidste gang. ”Aldrig i livet!”

”Han kommer i morgen,” sagde Ritva.

Andet kapitel

**Hvori Isadora lærer, at alt,
man sætter en ramme om, kan kaldes for kunst.**

Isadora var på Hotel Grossman for at mødes med Tony. Han plejede at hænge ud i receptionen. Men ikke i dag. Og der var heller ikke andre. Både Henning, Amelia og Tony stod og stirrede på den store, hvide væg henne ved vindeltrappen, som førte op til baren. Isadora gik hen til Tony.

”Hej,” sagde hun.

”Schy!” svarede Tony og satte pegefingern for munden.

”Hvad laver I?” hviskede Isadora tilbage.

”Vi ser på væggen,” hviskede Tony, ”og beslutter, hvor det skal hænge.”

”Hvad?”

”Maleriet.”

Isadora kiggede på Henning og Amelia, men sagde ingenting. De nikkede og mumlede noget til hinanden så lavt, at det ikke kunne høres. De pegede lidt, bakkede et par skridt. Henning småhoppede hen og slukkede en lampe, som var rettet

mod væggen. For bagefter at hoppe hen og tænde den igen. Isadora turde ikke spørge igen, hvad de havde gang i.

”Det kommer om lidt,” forklarede Tony. ”Abstraktion i hvid.”

”Hvad?”

”Sådan hedder det, maleriet.”

Nu kom hun i tanke om, at Tony havde talt om, at hans forældre havde købt et maleri. Et megadyrt maleri, der skulle hænge på hotellet. Fine hoteller har malerier, havde Tony forklaret. Og Isadora kunne godt lide malerier. På sit værelse havde hun et af en hjort, som stod og kiggede ud over en sø. Det havde hængt der, da de flyttede ind, og hun havde ladet det hænge. Det lignede næsten et fotografi. Isadora kunne godt lide malerier, hvor man kunne se, hvad de forestillede.

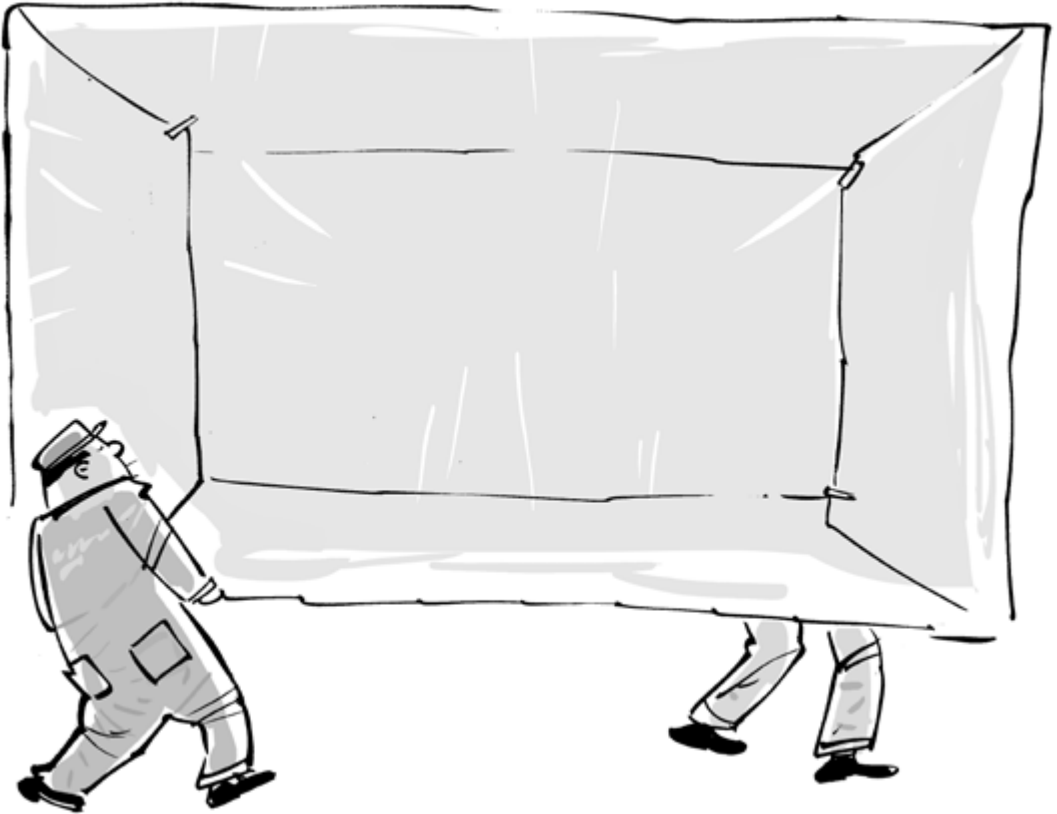
Isadora kiggede på Tony. Hun kunne ikke kende ham. Han var helt underlig. Sagde underlige ting og kiggede på en tom væg. Hun skulle lige til at skubbe til ham for at prøve at få ham til at blive sig selv igen, da hun hørte stemmer fra entreen.

”Forsigtigt!”

”Ja, ja, men den er jo tung!”

Det var to mænd i overalls, der forsigtigt slæbte noget ind, der lignede et stort sejl. Det var knap nok muligt, selvom døren var tre meter høj. Langsomt kom de gennem døren og stillede den enorme pakke på marmorgulvet i hotellets lobby. De pustede ud og kiggede hen på Tonys forældre.

”Se, kære, det er kommet,” sagde Henning og klappede fjollet i hænderne. Han tog sin kone under armen og gik overdrevent højtidelig hen mod pakken og mændene. Som om de var på vej til alteret for at blive gift, tænkte Isadora.

Tony himlede med øjnene til Isadora. Og det var heldigt, for ellers havde hun troet, at han var ved at blive lige så skør som sine forældre. Hun himlede tilbage.

Nu stillede Henning og Amelia sig op og kiggede på pakken på præcis samme måde, som de netop havde kigget på den tomme væg.

”Fantastisk,” sagde Amelia.

”Stærkt, gribende,” sagde Henning.

Mændene, der lige havde slæbt pakken ind, kiggede på hinanden og rømmede sig.

”Altså, I burde ...”

”Stille, vi vil tage det ind her uden at blive forstyrret.”

”Tage det ind?” hviskede den ene mand til den anden og kløede sig på hagen.

”Ja, opleve det, med alle sanser,” forklarede Henning.

”Jeg ser ...” prøvede manden, men blev afbrudt.

”Kunst er ikke bare noget, man ser. Det kræver indlevelse,” afbrød Henning.

Så gik den anden mand hen til Isadora og Tony og hviskede til dem. Så gik de.

”Mor,” sagde Tony.

”Jaa, hvad er der?”

”Han sagde, at I måske skulle pakke billedet ud.”

”Pakke ud?”

”Maleriet er indeni. I ser på indpakkingspapiret.”

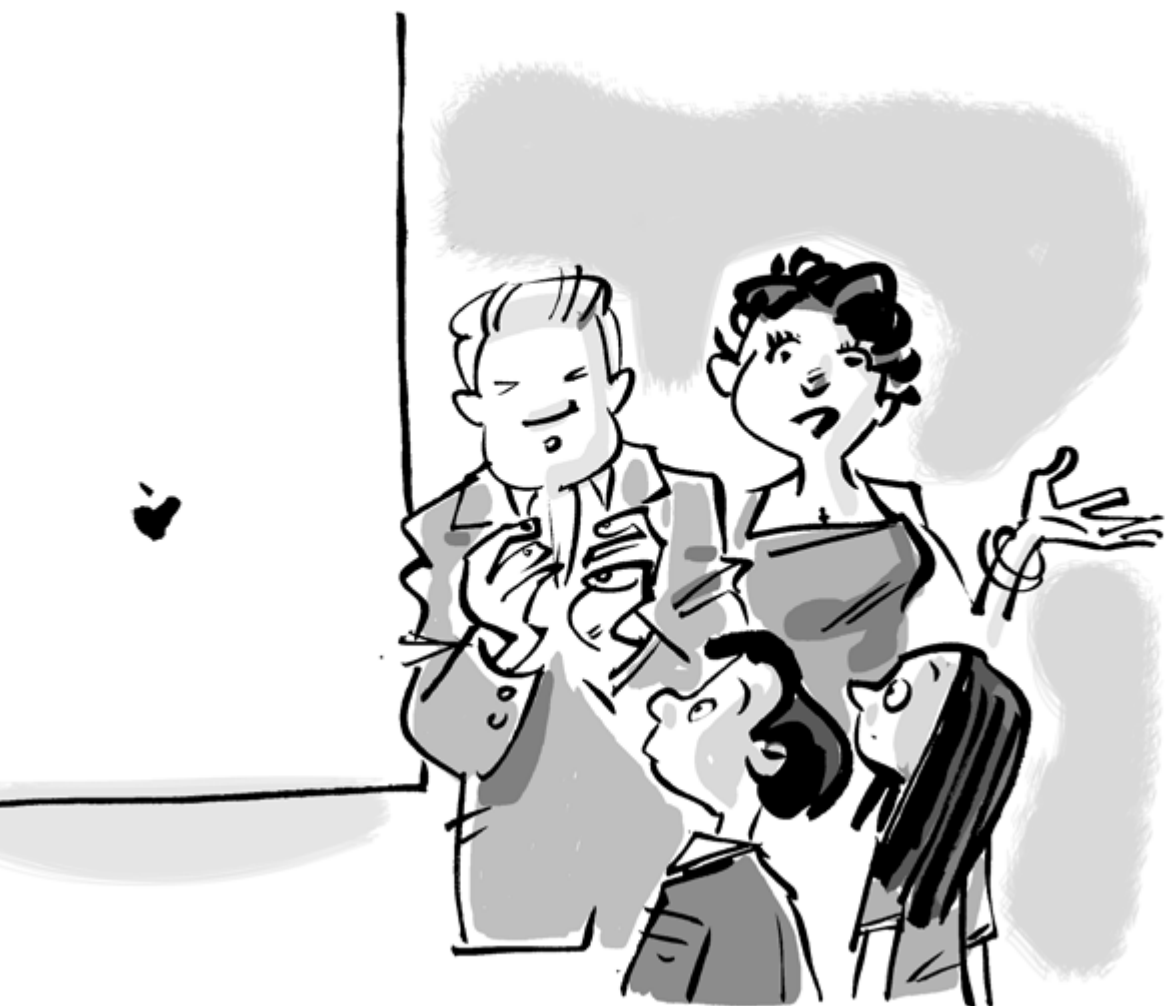
Henning og Amelia så pludselig ud, som om de begge havde slugt hver sin regnorm.

De flåede papiret af, så de kunne se maleriet. Rammen var sort, og indeni var motivet. Ud over en lille, grå plet, der lignede skidt, var lærredet helt hvidt. Som det sikkert også havde været, inden man begyndte at male.

”Er det maleriet?” spurgte Tony, og det ville Isadora også gerne vide.

”Ja. Er det ikke stærkt og ærligt?” udbød Henning og Amelia samtidigt.

Isadora havde aldrig tænkt på, at et maleri kunne være stærkt og ærligt, men nikkede forsigtigt.

”Jeg synes bare, det ligner selve væggen, men ligesom i en ramme,” sagde Tony, og Isadora kunne kun give ham ret. Men det sagde hun ikke.

Da Isadora kom hjem, fortalte hun sin mor og far om det hvide maleri med den grå plet. Hun fortrød straks. For der skete altid det samme, når hun fortalte, hvad der var sket hos Grossmans.

”Ha! Hvor dumt. Moderne kunst! Hvem kan ikke lave en lille fluelort på et billede? Det er da ingen kunst!” næsten skreg Roger.

”Det kostede cirka hundredtusinder kroner,” sagde Isadora.

Så blev Roger stille. Bomstille. Isadora kunne tydeligt se på ham, at han tænkte. For så så han altid meget koncentreret ud. Hun forstod, at det var meget anstrengende for hendes far at tænke. Det var derfor ikke noget, han gjorde så tit.

”Kultur,” sagde han efter nogen tid. ”Kultuur!”

Roger viftede med armene og virkede skør, som han ofte gjorde. Ingo og Isadora fnisede.

Ritva rørte langsomt i sin kop med tynd, næsten gennemsigtig kaffe. Isadora syntes, at hun pludselig så ud, som om hun ikke havde sovet hele natten. Isadora ventede på, hvad der nu ville ske.

”Kultur er det, der skal gøre dette hotel livskraftigt!”

”Hvad er kultur?” spurgte Ingo og kiggede på Isadora.

Hun var ikke helt sikker på, hvordan man forklarede det, og trak bare på skulderen. Hun var helt sikker på, at hendes far kunne komme med en lang og trættende forklaring.

”Malerier, ballet, teater og den slags – det er kultur,” sagde Roger og viftede med det ene ben i luften som for at vise, hvordan det der ballet

så ud. ”Mennesker, der vier deres liv til at skabe kunstværker, som spreder glæde. Hele livet slider de for at lave ting, ingen har skabt før, og som kan få mennesker til at se livet på en helt ny måde.”

”Men det gælder selvfølgelig ikke for Grossmans maleri, eller hvad?” spurgte Isadora.

”Præcis! Netop det er bare makværk og dårlig smag.”

Så blev Roger stille igen. Han begyndte at gå rundt i ring i køkkenet. Isadora følte sig pludselig lige så træt som sin mor. Men Ingo syntes tydeligvis, at det så sejt ud. Han listede efter i sin fars fodspor. Pludselig stoppede Roger op og vendte sig mod Isadora og Ritva.

”Her på vores hotel skal der arrangeres et kunstkursus! For talentfulde kunstnere.”

”Skal der?” spurgte Ritva og Isadora i kor.

”Yes! Nogen, som maler smukke billeder, som man kan se, hvad forestiller. Blomster og både og andet smukt.”

”Er det nu en god idé?” forsøgte Ritva.

”Det er den bedst tænkelige idé. Og så skal vi have en udstilling her på hotellet. Og invitere hver eneste kulturmand og kultur dame i hele Østre

Granby. Aviserne vil skrive om det, og kulturfolk kommer strømmende til for at se det.”

”Og bor på vores hotel,” sagde Ingo.

Så opdagede Roger, at Ingo stod lige bagved ham. Han klappede Ingo på håret.

”Præcis! Man kan mærke, at du er fars dreng!”

